

BIBL., INST. SYST. BOT., UPPSALA.

Kapsel:

Nummer: 137 ex. 1

ACTA HORTI BERGIANI. BAND 1. N:o 6.

DE SPECIEBUS NONNULLIS GENERIS SILENES L.

OM NÅGRA ARTER

AF SLÄGTET

SILENE L.

AF

C. A. M. LINDMAN.

MED EN TAFLA.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG.
1891.

Silene Bergiana n. sp.

Bland de talrika arter af släktet *Silene*, som under de senaste åren odlats i Bergianska trädgården efter dess flyttning och utvidgning, uppdrogs 1889 *Silene rubella* L. medelst frön, som 1888 skördats i samma trädgård.

De fullt utvecklade plantorna visade sig bestå af två slags individer, som väl till det yttre och till allmänna karakterer mycket nära öfverensstämde, men som dock med stor lätthet kunde redan till sin habitus åtskiljas. Flertalet individer tillhörde nämligen den form af *S. rubella* L., som vanligast förekommer. De öfriga skilde sig genom följande habituella afvikelser, som voro konstanta och som bilda en särdeles distinkt typ:

1) längre blomskåft, som hos knippets första blomma blef flere gånger längre än fodret,

2) något kortare och vidare blomfoder, hvilket färg, i stället för den för *S. rubella* L. karakteristiska rodnaden, var blekgrön,

3) mindre och oansenligare blomkrona.

Samma sommar blommade i Bergianska trädgården en »*S. rubella*», uppdragen af frön från Lisabon (spont.). Alla individer af densamma tillhörde just denna nya form, hvars skiljaktigheter från *S. rubella* jag här angifvit.

Vid närmare undersökning visade sig dessa afvikande individer äfven till blommans form distinkta från *S. rubella*. Afvikelserna i detta afseende synas mig ej vara af det slag, att de kunna anses blott tillhöra de variationer, hvilka vanligen förekomma hos en *Silene*-blomma. Jag måste därför hålla före, att en tydligt skild art föreligger, som står ytterst nära *S. rubella* L. och lätt kan förblandas med densamma, hvarför vid beskrifningen särskild hänsyn bör tagas till denna närstående art. Jag har kallat den nya arten *Silene Bergiana* efter professor P. J. BERGIUS, donator af Bergianska stiftelsen, hvilken stiftelse i år varit 100 år i K. Vetenskapsakademiens ego.

Vid jämförelse mellan *S. rubella* och *S. Bergiana* framträda följande skiljaktigheter:

S. rubella:

Dichasium multiflorum in anthesi densiflorum;

S. Bergiana:

Caulis nonnihil brevior et robustior quam in speciminibus *S. rubellæ* eodem loco crescentibus;

Dichasium magis pauciflorum mox pedicellis elongatis remotiflorum (fig. 1);

S. rubella:

Pedicelli supra prophylla in anthesi 2—5 mm longi (fig. 10), fructiferi plerumque calyci æquilongi (raro duplo longiores; fig. 11);

Calyx in anthesi cylindraceo-clavatus vel tubulosus sursum paulo dilatatus, 10—11 mm longus¹⁾, *dentibus* approximatis, basi albidus, apicem versus pulchre purpurascens, *nervis* 10 angustis distinctis haud venosis (fig. 13);

Petala 9 mm longa, *lamina* rosea 3—4 mm longa cuneato-obovata, emarginata²⁾; *appendices* oblongæ, rotundato-obtusæ, in singulis petalis inter se liberæ, sed tubum formantes, unàquæque appendici vicinæ petali proximi adnatâ (fig. 9);

Ovarium oblongo-cylindraceum, cum stipite circa 7 mm longum (fig. 10);

Calyx fructifer clavato-cylindraceus, 11 mm longus, 4 mm latus (fig. 11);

Capsula oblonga—ovato-cylindracea²⁾, sæpissime carpophorum duplo superans, 8 mm longa, ad medium 3 mm lata (fig. 12).

Deremot öfverensstämma de båda arterna till *bladens* form, *hårighetens* beskaffenhet, förgreningen och *blomställningen*, *ståndarnes* längd, *pollenkornens* storlek (diam. 0,045 mm) och utseende, *frönas* form och storlek.

Af denna jämförelse framgår följande diagnos:

Silene Bergiana n. sp.: *Silene* (*Dichasiosilene*, inter *Atocia*) herba annua, *S. rubellæ* maxime affinis; *pedicelli* 5—8 mm longi calycem demum duplo vel triplo superantes; *flores* 10 mm longi; *calyx* cylindraceo-obovatus 9 mm longus, albido-virescens, *nervis* 10 viridibus dilatatis parce anastomosantibus ornatus; *calyx fructifer* obovato-turbinatus, 8—9 mm longus, 5 mm latus; *petala* pallide rosea 6—7 mm longa, *lamina* minuta vix 2 mm longa bifida, *appendicibus* binis minimis emarginatis non in tubum connatis; *capsula* ovata circa 8 mm longa,

¹⁾ Det är att märka, att blomfodret redan under blomningen hastigt förändras och tilltager i vidd.

²⁾ WILLKOMM, *Icones et descript. plantar. nov. crit. et rar.*, I, tab. 48 B, afbildar *S. rubella* med hela, i spetsen afrundade *kronblad* och bredt äggformigt fröhus. REICHENBACH, *Icon. floræ germ.*, t. 284, fig. 5078, lemnar en afbildning, som mera öfvensstämmar med de i Bergianska trädgården odlade formerna af *S. rubella*. Hvad vi nu kalla *S. rubella* L. öfverensstämmar föga med LINNÉ'S beskrifning på denna art, *Sp. plant. ed. 1*, pag. 419; *ed. 2*, Tom. 1, pag. 600.

S. Bergiana:

Pedicelli supra prophylla in anthesi 5—8 mm longi, (fig. 2, 4), fructiferi calycem usque triplo superantes (fig. 5);

Calyx in anthesi obovato-cylindraceus, brevior paulo ampliatus apicem versus vix dilatatus, circa 9 mm longus, *dentibus* nonnihil distantibus, pallide virescens rarissime apice leviter purpurascens, *nervis* 10 viridibus latis minus distinctis sparse anastomosantibus (fig. 7);

Petala 6—7 mm longa, *lamina* vix 2 mm longa obcordata, profunde bipartita, pallide rosea, *appendicibus* binis brevibus leviter emarginatis, ab *appendicibus* vicinis plane liberis (fig. 3);

Ovarium ovoideum cum carpophoro circa 6 mm longum (fig. 4);

Calyx fructifer obovatus, 8—9 mm longus, 5 mm latus (fig. 5, 8);

Capsula ovoidea, carpophorum triplo—quadruplo superans, 8 mm longa, ad medium 4 mm lata (fig. 6).

ad medium 4 mm lata, carpophorum triplo vel quadruplo superans; *cetera* ut in *S. rubella* (*S. argillosa* MUNBY ¹⁾) exclusa.

Speciem in honorem appellavi P. J. BERGII, cujus munificentia Hortus ille Bergianus Reg. Academiæ Scient. Suec. donatus est, qui nunc annum centesimum celebrat.

Hab. in Lusitania spontanea, unde sub nomine »*S. rubella*» seminibus ex Olisipone missis in Hortum Bergianum 1889 introducta.

De beskrifningar och afbildningar, som finnas af *S. rubella* L. och närstående former, gifva ingen säker anledning att förmoda, att *S. Bergiana* förut urskiljts.

S. turbinata GUSSONE, Floræ Siculæ prodromus I (1827—28), pag. 506, har bland annat följande kännetecken: »*flores* laxè paniculato-fasciculati, *calycibus* cylindræis demum turbinatis . . . , *capsulis* obovatis subsessilibus». Dessa karakterer, som visserligen äro i någon mån sväfvande, erinra om vår *S. Bergiana* (mot densamma strider blott ett kännetecken hos GUSSONE: »*S. glaberima*»).

Att denna *S. turbinata* dock blott är en varietet af *S. rubella*, synes antagligt derigenom, att MORIS, Flora Sardoæ. vol. I (1837), pag. 249, Iconographia tab. 14, anför densamma såsom synonym till *S. rubella*. Såväl MORIS' afbildning, som beskrifningen: »... *calicibus* demum breviter clavatis . . . *pedunculis* calice subtriplo brevioribus, in dichotomia calice vix longioribus eidemve æqualibus . . . *petalorum* lamina . . . obcordata . . . » utvisa en verklig *S. rubella*.

BOISSIER, Fl. or. I, pag. 598, upptager likaledes *S. turbinata* Guss. såsom varietet under *S. rubella* L. med följande ord: »(*S. rubella*) variat lamina minima calyce fere inclusa quæ *S. turbinata* Guss., MORIS Fl. Sard. t. 14».

MORIS' *S. rubella* är en »forma brachyopetala».

DILLENICUS, Hortus Elthamensis (1732), pag. 423, tab. 314, fig. 406, visar likaledes en form med korta kronblad: »*Viscago lusitanica* flore rubello vix conspicuo». Det är mycket sannolikt, att just denna är identisk med vår *S. Bergiana*. MORIS (anf. st.) säger visserligen, att den endast skiljer sig från hans »*S. rubella brachyopetala*» genom »*calicibus* fructiferis paullo crassioribus»; men hos DILLENICUS förekomma några andra ord, som förtjena uppmärksamhet, såsom: »*calyces* ventricosi sunt, lineis virentibus latiusculis . . . , *pedicelli*, quibus flores insident, ab initio breves sunt . . . sed longiores fiunt». Enligt afbildningen i Hort. Elth. blifva *pedicelli* nästan dubbelt längre än *calyx*; de afbildade kronbladen äro ytterst små (jfr vår fig. 3). DILLENII afbildning citeras af LINNÉ, Sp. plant., ed. 1, pag. 419, ed. 2, pag. 600, såsom synonym till hans ursprungliga *S. rubella*.

¹⁾ Vide Cosson, Illustrationes Fl. atlant. (1890), Fasc. IV, pag. 142, tab. 91!

Silene colorata POIR. *a vulgaris* WILLK. f. *maxima* nob.

S. colorata POIR. är temligen variabel, isynnerhet beträffande stjlkens riktning och beklädnad, bladens form, fodrets beklädnad (på grund hvaraf FENZL uppställt de två hufvudformerna *pubicalycina* och *trichocalycina*), kronbladens storlek m. m. (se t. ex. WILLKOMMS Ic. et descr. plantar., I, tab. 30, 31, sub »*S. bipartita*» DESF.!)

I Bergianska trädgården har dessutom förekommit en mycket vacker form (ex Hort. Leod. et ex Haage & Schmidt, Erfurt. sub nom. »*S. saponariaefolia*»), hvilken såväl till fodrets form och storlek, som isynnerhet till kronans storlek, betydligt afviker från förut angifna eller afbildade former. Fodret (som hos *a vulgaris* under blomningen uppnår 12—14 mm i längd, eller knappt dubbelt längre än sin bredd, till formen klubbformigt cylindriskt, clavato-cylindricus, eller t. o. m. vidgadt-klubblikt. subampliatius) blir nämligen här 15—18 mm långt och derigenom något smalare. Frukthodret (som hos *a vulgaris* är 11—14 mm långt, »valde ampliatius, obovato-clavatus») blir likaledes längre och smalare, 17 mm långt, mer än dubbelt längre än sin bredd. Blomkronans diameter (som hos arten i allmänhet är omkring 20 mm) stiger till 30 mm, kronbladens skifvor äro ända till 12—13 mm långa, djupt klufna i bredt spadlika, vid basen starkt afsmalnande flikar.

Då denna form dessutom är högväxtare än den vanliga (utan tvifvel en följd af kulturen, liksom de öfriga afvikelserna), förtjenar den att uppställas såsom forma *maxima* med följande kännetecken (fig. 14 a, b):

Forma *elatior* (30—40 cm alta), *gracilior*, *remotiflora*, *late viridis*; *calyx* in anthesi clavato-tubulosus ad 18 mm longus, dentibus lanceolato-ovatis — linearibus, *fructifer* subglaber, clavatus, sub capsula leviter constrictus; *corolla* maxima diam. ad 30 mm, petalorum *lamina* 12—13 mm longa, profunde bipartita, lobis late spathulatis subtruncatis basi valde attenuatis, *appendicibus* binis lanceolatis.

Silene tenuiflora Guss.

S. cretica L. benämnes af ROHRBACH (Monogr., pag. 168) »species polymorpha». Till densamma räknar han då äfven *S. tenuiflora* Guss., som dock i vissa delar mycket afviker från den beskrifning, han gifver af (hufvudformen? af) *S. cretica*; han uppger sig nämligen hafva sett alla öfvergångsformer mellan dessa båda. BOISSIER hade dock kort förut (Flora orient., I, 1867, pag. 584) sårhållit dem såsom skilda arter.

Ett bidrag till kändedomen om dessa båda formers skiljemärken torde därför icke vara öfverflödigt. Äfven om *S. cretica* L. varierar mycket, så är dock *S. tenuiflora* så starkt utvecklade i en viss riktning, att den framstår såsom en god och mycket distinkt art. De exemplar af densamma uti Hortus

Bergianus, som jag här åsyftar, voro uppdragna af frön från Hortus Kew., hvar till komma spontana exemplar från Spanien (Andalusien, REVERCHON, sub nom. »*S. cretica*») samt från Italien (Albano). De ex. af *S. cretica*, jag studerat till jämförelse, härstammade från Carlsruhe (sub nom. »*S. longicaulis*»), Messina (sub. nom. »*S. cretica*»), Madrid (sub. nom. »*S. annulata*»), Paris (sub nom. »*S. tenuiflora*») och Parma (sub nom. »*S. antirrhina*»).

S. tenuiflora :

Calyx 14—16 mm longus, clavato-cylindraceus, basi minute umbilicatus, superne plus minus atropurpurascens, *nervis* rubris manifeste nervulis permultis subreticuloso-anastomosantibus, *dentibus* ovato-triangularibus acutis margine membranaceis (fig. 21, 23);

Calyx fructifer clavatus, infra medium leviter constrictus, apice sensim contractus, circa 15 mm longus, 5 mm latus, mox albo-fuscescens et membranaceo-marcescens (fig. 21, b);

Petala purpurea 15—16 mm longa; *lamina* ungue subduplo brevior, cuneato-obovata, obcordato-emarginata, appendicibus binis oblongis rotundato-obtusis (vel subacutis) (fig. 22);

Capsula anguste ovata 10 mm longa, 5 mm lata, carpophorum duplo superans (fig. 25);

Semina minima, vix 1 mm longa, minute tuberculata, dorso obscure canaliculata vel subconvexa, pruinosa (an semper?)¹

S. cretica :

Calyx circa 12 mm longus, cylindraceo-obovatus (interdum floribus minimis 4—6 mm longus), mox ampliatus, e basi attenuata conico-ovatus, virescens, *nervis* viridibus paulum anastomosantibus (nec evenius, ut edidit cl. ROHRBACH), *dentibus* ovato-triangularibus acutis vel quibusdam rotundato-obtusis late albo-marginatis (fig. 15, 17, 19);

Calyx fructifer capsulâ subglobosâ mox irregulariter diruptus supra basim abrupte dilatatus (in floribus minoribus clandestinis capsulâ multo brevior);

Petala purpurea 13—14 mm longa; *lamina* unguem subæquans cuneato-obovata ad medium bipartita lobis oblongis rotundato-obtusis, appendicibus binis acutis (fig. 16); petala sæpissime minima inclusa lamina integra lanceolato-ovata, vel interdum unicum adest, vel plane desunt (fig. 18);

Capsula ovato-globosa acuminata, 8 mm longa, 6 mm lata, carpophorum quadruplo vel ultra superans;

Semina 2 mm longa, papillosa, dorso leviter canaliculata, rufo-fusca.

Quæ duæ species habitu caulis, foliorum, inflorescentiæ valde inter se congruunt. Sed *S. tenuiflora*, ut cl. BOISSIER rectissime docet, cyma magis regulari gaudet, quæ in *S. cretica* contra (et in forma, quæ *S. annulata* THORE appellata est) sæpe irregularis est ramis et pedunculis valde effusis et divaricatis.

¹) Semina copiosa e plantis spontaneis Herbar. Mus. Stockholm., in Italia ad Albano lectis et perpauca e plantis spontaneis hispanicis habui.

Flores utriusque speciei, et non minus laterales quam terminales, in anthesi semper longissime pedicellatos videbam, sed in *S. cretica* vera sæpissime clandestinos!

Addendum est, quod semina pauca, quæ ex plantis *S. tenuifloræ* spontaneis hispanicis obtinui, illam notam manifestam ostendunt, quam cl. BOISSIER (Flor or., I, pag. 584) significat: »semina . . . facie planiuscula, dorso subconvexa», quam differentiam inter *S. tenuifloram* et *S. creticam* cl. ROHRBACH (Monogr., pag. 167) negavit.

S. tenuiflora Guss. igitur formis perfectioribus species optime distincta est, calycis, petalorum, capsulæ, seminum formâ a *S. cretica* diversa.

Silene linicola GMEL. et *S. crassipes* FENZL.

Enligt ROHRBACH (Monogr.) hör *S. linicola* GMEL. till serien »Leiocalcinæ»: »calyx glaber (vel raro glanduloso-pubescent), *S. crassipes* FENZL. deremot till den närliggande fåtaliga serien »Lasiocalcinæ»: »calycis evenii nervi costati scaberrimi . . .» Dessa kännetecken äro emellertid hos dessa båda arter föga utpräglade, ty den förra har alltid calyx svagt »scaber» längs hufvudnerverna, och den senare är ytterst kort stråfhårig (brevissime scabridus) längs desamma. Dertill kommer, att dessa arter till habitus stå hvarandra ganska nära, hvilket också framgår af ROHRBACH's beskrifningar (Monogr., pag. 171, 172).

Båda arterna hafva några år odlats i Hortus Bergianus. Den jämförelse, jag derigenom kunnat anställa emellan dem, har ådagalagt följande artskillnader:

S. linicola:

Dichasium laxum ramis elongatis;

Pedunculi supra prophylla 5—30 mm longi, in flore dichasii primario sæpe calycem triplo superantes;

Calyx in anthesi 12 mm longus, clavato-cylindræus, *nervis* viridibus vix vel minime prominentibus, obscure et sparse scabridis, venis paucis obliquis conjunctis; *dentibus* rotundato-obtusis (fig. 26);

Calyx fructifer 13—14 mm longus, basi truncato-umbilicatus, e basi late cylindræa subito ampliatus globoso-ovatus 7—8 mm latus ore subito contracto (fig. 27);

Petala alba vel pallide rosea, unguibus inclusis, *lamina* (interdum vix

S. crassipes:

Dichasii partes densifloræ, corymbose contractæ;

Pedunculi brevissimi, 1—3 mm longi (»flores sessiles» ROHRBACH);

Calyx in anthesi 12 mm longus, anguste clavato-cylindræus vel tubuloso-cylindræus, *nervis* viridibus valde prominentibus pube brevissima scabridis, venis paucis viridibus obliquis conjunctis (nec »calyx evenius» ROHRBACH!), *dentibus* rotundato-obtusis (fig. 28);

Calyx fructifer 13—14 mm longus, basi paulum attenuatus obscure umbilicatus, infra medium clavato-incrassatus, deinde anguste ovatus 5—6 mm latus ore sensim contracto (fig. 30);

Petala saturate rosea vel purpurea, unguibus paulum exsertis; *lamina* ad

exserta) ad 5 n
vata apice obco
appendicibus bin

Capsula la
10 mm longa, 7

S. linicola
ehuru många af
nära för att ku
mast *S. linicola*
kännetecken »ca
Denna senare a
af ser. »Lasioca

De två se

Leiocalyx
glaber, vel b
ROHRBACH, Mo

Lasiocalyx
lycis (evenii?)
nogr., pag. 17

Skilnaden
descr. plantar.
WILLKOMM et
vara följande:

Calyx i
lanceolatus),
pliatum, (brevi
tus, *nervis* 1
(venosis?), de
gularibus) obt

capsula
rum puberulus
semina

I Hort
nom. »S. ap
såg för *S. a*
arts karakter

exserta) ad 5 mm longa, cuneato-obovata apice obcordata vel emarginata, appendicibus binis acutis; 4 mm longa cuneato-oblonga leviter emarginata («subintegra» ROHRB.), appendicibus binis acutis (fig. 29);

Capsula late vel rotundato-ovata, 10 mm longa, 7 mm lata. *Capsula* ovata, paululum rostrata, acuta, 10 mm longa, 5 mm lata.

S. linicola och *S. crassipes* synas mig därför vara tydligt skilda arter, ehuru många af artkaraktererna äro relativa. De stå hvarandra likväl alltför nära för att kunna ställas inom skilda serier. *S. crassipes* bör rättast föras närmast *S. linicola* inom serien »Leiocalycinæ» (char. mutat.); äfven ROHRBACH'S kännetecken »calyx evenius» gäller ej för *S. crassipes*, såsom ofvan är nämndt. Denna senare art är dessutom till hela sin typ temligen olik de andra arterna af ser. »Lasiocalycinæ» (*S. echinata* ORTH, *vesiculifera* J. GAY m. fl.).

De två seriernas karakterer böra följaktligen i någon mån ändras, sålunda:

Leiocalycinæ: Calyx fructifer apice contractus. Stigmata tria. Calyx glaber, vel brevissime scabriusculus, vel raro glanduloso-pubescens (cfr ROHRBACH, Monogr., pag. 167!).

Lasiocalycinæ: Calyx fructifer apice contractus. Stigmata tria. Calycis (evenii?) nervi costati pilis longis vel squamis vestiti (cfr ROHRBACH, Monogr., pag. 171!).

Silene apetala W. et *S. longicaulis* POURR.

Skilnaden mellan dessa närstående arter skall enligt WILLKOMM, Ic. et descr. plantar., I, t. 38 B & 44 B, ROHRBACH, Monogr., pag. 117, 118, samt WILLKOMM et LANGE, Prodr. Floræ Hispanicæ. vol. 3, pag. 653 förnämligast vara följande:

S. longicaulis:

Calyx in anthesi oblongus (vel lanceolatus), *fructifer* 5 lin. longus, ampliatus, (breviter) clavatus, basi attenuatus, *nervis* rubris superne conjunctis (venosis?), dentibus lanceolatis (vel triangularibus) obtusis;

capsula ovato-oblonga, carpophorum puberulum duplo vel triplo superans; *semina* dilute fusca (matura?).

S. apetala:

Calyx in anthesi clavato-oblongus (vel lanceolatus), *fructifer* 4 lin. longus, ampliatus, ovato-oblongus vel campanulatus, basi contractus, evenius sed ad nervos 10 striis latis viridibus notatus, dentibus primum lanceolatis, demum triangularibus acutis;

capsula globosa, carpophorum glabrum ter quaterve superans; *semina* fusco-nigra.

I Hortus Bergianus odlades 1886—1888 en form (ex Hort. Berol. sub nom. »*S. apetala*» et ex Hort. Matrit. sub. nom. »*S. antirrhina*»), som jag ansåg för *S. apetala* W., emedan den i hufvudsak mest öfverensstämde med denna arts karakterer. Alla blommor voro kleistogama med inneslutna, rudimentära

kronblad. Vid jämförelse med WILLKOMM'S *Ic. et descr. plant.* I, tab. 38 B. och REICHENBACH'S *Ic. fl. germ.*, vol. 6, t. 275, var dock fodrets och kapselns form afvikande: fodrets tänder delvis trubbiga, de gröna nerverna upptill oregelbundet förenade genom tvärnerver (fig. 32), »nervis bifurcatim conjunctis», kapseln något utdragen.

År 1889 såddes åter denna *S. apetala* (ex Horto Bergiano). Den visade sig nu till en del så förändrad, att den stod närmare de för »*S. longicaulis*» ofvan angifna karaktererna. Exemplaren voro större och kraftigare; kapseln och fruktodret större (calyx fructifer 12 mm longus); kapseln var till formen mera utdragen (oblongus) och visade bestämdt hän till »*S. longicaulis*». Dess carpophor var hårig, men ytterst kort ($\frac{1}{4}$ af kapselns längd, såsom hos *S. apetala*); calyx hade fortfarande gröna nerver, som öfverst voro förenade genom bifurkation af kommissuralnerverna. (fig. 33); dess tänder voro svagt spetsiga såsom hos *S. apetala*.

Samma år (1889) erhöles i Hortus Bergianus en annan form (specim. spont. ex Hort. Olisipon. sub. nom. »*S. longicaulis*»); den visade alldeles samma öfvergångar, som den nyss skildrade formen mellan »*S. apetala*» och »*S. longicaulis*». Samtidigt uppdrogs äfven en mera spenslig och småblommig form, calyx fructifer 9—10 mm longus (ex Hort. Kew. sub. nom. »*S. clandestina*»); den hade flere af de kännetecken, som angifvas för »*S. apetala*», men den mogna kapseln, som var cylindrisk med längden dubbelt större än bredden (fig. 31, a, b), utvisade »*S. longicaulis*», ehuru calyx vid basen är tvärt »contractus». ¹⁾

Jag anser därför för troligt, att de angifna skiljemärkena mellan ifrågasvarande arter icke äro konstanta. De synas alla vara relativa och äro ej af den betydelse, att de kunna specifikt skilja två arter, som till sin habitus äro hvarandra så utomordentligt lika.

Utän tvifvel böra därför dessa arter förenas under *S. apetala* Willd. *Sp. pl.*, vol. 2 (1799), pag. 307, ett namn som är äldre än *S. longicaulis* POURR., *Elench. Hort. reg. Madrit.*, 1803.

Silene tridentata DESF.

Denna art står ytterst nära *S. cerastioides* L. och skiljer sig enligt WILLK. *Ic. et descr. plant.*, pag. 51, 52, tab. 36, 37, ROHRB., *Monogr.*, pag. 98, 99, samt WILLK. et LANGE, *Prodr. Fl. Hisp.*, pag. 647, från densamma på följande sätt: ²⁾

¹⁾ Fodrets och kapselns form kan ej bestämmas på pressade exemplar, emedan den hos sådana naturligtvis alltid synes bredare än i verkligheten.

²⁾ REICHENBACH, *Ic. fl. germ.*, vol. 6, t. 273, fig. 5057, lemnar en afbildning af *S. cerastioides*, som betydligt afviker från WILLKOMM'S tab. 37 och om hvilken WILLKOMM säger: »icon mediocris.»

S. cerastioides;*Flores* breviter pedicellati;*calyx* in anthesi anguste lanceolatus (vel oblongus), *fructifer* obovatus subclavatus sub dentibus valde contractus, *dentibus* anguste lanceolatis 1—1,5 lin. longis;*petalorum* ungues liberi, limbus exsertus;*capsula* ovoidea rostrata carporum quadruplo vel quintuplo superans.**S. tridentata;***Flores* brevissime pedicellati, subsessiles;*calyx* in anthesi lanceolatus, *fructifer* ovato-globosus sub dentibusemie contractus, *dentibus* angustis subulatis 2—3 lin. longis;*petalorum* ungues in tubum concreti, limbus inclusus vel paulum exsertus;*capsula* ovato-globosa longe rostrata, subsessilis.

Att de nu uppräknade kännemärkena ej alltid återfinnas, framgår af de exemplar, som odlats i Hortus Bergianus (ex Hort. Matrit. sub nom. »S. tridentata» et »S. coarctata») äfvensom af exemplar från Spanien (Malaga, E. REVERCHON 1889, 1890), som fullt öfverensstämde med de förra.

De variationer, som kunna förekomma hos en SILENE, äro ofta tillräckliga att rubba karakterer, hvilka såsom i detta fall, blott äro relativa. De odlade exemplaren voro därför temligen svåra att till arten bestämma. De öfverensstämde i följande afseenden med beskrifning på »S. tridentata»:

flores sæpissime subsessiles (fig. 36);*calyx* in anthesi latior (ovoideus apice attenuatus). *fructifer* sæpissime basi subrotundatus (apice longe attenuatus). *dentibus* longe subulatis tubum subquantibus (fig. 38);*petala* ultra medium bifida lobis lineari-oblongis (fig. 37), unguibus superne paulum connatis;*capsula* subglobosa longius rostrata, subsessilis.

De öfverensstämde deremot i följande afseenden med beskrifningen på »S. cerastioides»:

flores sæpe breviter pedicellati;*calyx* fructifer sæpe basi paulum attenuatus vel infra capsulam constrictus;*petala* semper calycem excedentia, sæpius longe exserta (fig. 36).*Semina* omnium speciminum cum S. cerastioides congruunt (secundum icones apud WILLK., loc. cit., t. 36, ROHRB., loc. cit., tab. I., fig. 35—38) et »dorso obtuse canaliculata» sunt, nec dorso tricostata vel in concavitate dorsali costa longitudinali instructa.

På grund af dessa omständigheter synes mig »S. tridentata» vara en mycket svag art, som lämpligast bör indragas under LINNÉ'S S. cerastioides såsom var. tridentata (DESF.): dentibus calycis subulatis.

Enligt de undersökta exemplaren hafva blommorna följande dimensioner:

calyx 11—12 mm longus, *dentibus* 4—5 mm longis;*petala* ad 14 mm longa, lamina ad 6 mm longa;*capsula* 8 mm longa.

Silene disticha WILLD.

Denna art synes temligen allmänt förekomma i botaniska trädgårdar. Hortus Ianus har erhållit densamma från Bonn, Czernowitz, Florenz, Greifswald, Elberg, Karlsruhe, Kew, Lissabon, Madrid, Palermo, Paris m. fl. trädgårdar, och delvis under oriktiga namn (»*S. Atocion*, *colorata*, *diurniflora*, *Drumlii*, *imbricata*, *neglecta*, *nocturna*, *tricuspidata*» etc.). Arten är dock skarpt från de närstående och förtjenar, ehuru mycket oansenlig, ett uppmärksamt för vissa egendomligheter. Dess korta beskrifning hos ROHRBACH (Monogr., pag. 96) är ej i alla afseenden exakt, hvilket föranleder mig att här åter beskrifva densamma.

Arten hör till »Cincinnati-silene» och föres till en liten grupp, serien »Dichostema», som utmärkes af »*floribus in cincinnis geminatis sessilibus*». Ett af ROHRBACH's kännetecken på denna serie, »*calyx evenius*», måste emellertid utelämnas, ty just *S. disticha* har calyx försedd med tydliga, gröna tvärnervver. Arten utmärkes isynnerhet af de fåtaliga, tätt gytttrade blommorna i stjelkens axillor och de små, lifligt rosenröda kronbladen, som äro djupt delade i smalt triangeliga och de små, lifligt rosenröda kronbladen, som äro djupt delade i smalt triangeliga flikar. Denna blomkrona är sällan under blomningen regelbunden och vanligen i någon riktning hoptryckt, så att kronbladen sammansluta sig i en rörformig rupper, resp. 2 och 3 (fig. 39). Till dimensioner och allmän habitus skiljer sig arten för öfrigt nära några andra småblommiga arter, t. ex. *S. gallica* L. och *S. Giraldii* Guss.

Diagnosen innefattar följande kännetecken, bland hvilka här med särskild omhållas de förändringar och tillägg, som böra göras i den af ROHRBACH's diagnosen:

Caulis erectus cum foliis scabrider pilosus, pilis albis longioribus paucis insuper vestitus; *folia inferiora rotundato-spathulata in petiolum longitenuata, superiora obovato-lanceolata, summa lineari-lanceolata cum bracteagine sparse ciliata*; *flores dense imbricato-distichi, 12 mm longi*; *calyx thesi clavato-cylindraceus, haud umbilicatus, hispidus et brevissime glanpubescens, plus minus purpurascens, dentibus triangulari-ovatis subacutis*; *calyx fructifer ovoideus sub capsula constrictus apice contractus nervis viridibus superne nervis obliquis sparse anastomosantibus*; *petala parva lamina 3—4 mm longa ad medium bipartita lobis linearibus obtusis, lobis binis obtusis vel emarginatis*; *capsula ovoideo-globosa carpophorum vel quadruplo superans*; *semina matura 1 mm longa, nigra subopaca, lato obtuse canaliculata granulata*.

Silene ciliata POURR.

Exemplaren i Hortus Bergianus (ex Hort. Petropol. sub nom. *S. Graëferi* syn.) tillhörde *S. ciliata* u *gemina* ROHRB., Monogr., pag. 124 (»typus

pyrenaicus» WILLK., Ic. et descr. tab. 101. Kronbladen äro blekt röda, utvändigt gröna.

Fröna visade sig afvikande från *S. disticha* (loc. cit., tab. I, fig. 25—27) och ställa dem »dorso plana vel convexa» och »voro de nämligen: semina cincinnis faciebus plana vel levissime convexa».

Siler

Silene Fabaria (L.) SIBTH. mycket närbeslägtade *S. venosa* (L.) DC. variabel och polymorf. Dock äro de båda (BOISSIER 1868, pag. 81) under densamma. BOISSIER deremot (Fl. or., I, 1868, pag. 81) ställer dem inom serien »*calyx 10-nervius*», *S. Cserei* af BOISSIER äfven *S. venosa*. BOISSIER citerar (Fl. germ., 6, tab. 301, fig. 5) *S. Cucubalus* WTB. (syn. *S. venosa*).

I Hortus Bergianus har utvalda exemplar af två väl öfverensstämmer med denna art (fig. 627). Den igenkännes isynnerhet af *foliis carnosissimis inferioribus obovatis ovatis purpureo-venosis dentibus triangularibus subacutis*.

En annan form i Hortus Bergianus (sub nom. »*S. Fabaria*») är *S. Fabaria*. Calyx är otydligt nervig och 10 andra mycket svaga, således som hos *S. venosa*. Likväl utmärkes arten isynnerhet af bladens form, blomstjälkens varon af kronbladens bihang (nämligen) och med REICHENBACH's »*S. saponaria*» (syn. *S. Cserei* Bmg.), hvilket dock är ett felaktigt synonym. BOISSIER's afbildning för *S. Cserei* (Fl. or., I, 1868, pag. 81) är skrifning från densamma, nämligen *S. Cserei* BAUMG.

På grund här af anser jag att det är bäst att vara *S. Cserei* BAUMG.

S. Cserei kan enligt mig utelämnas från *S. venosa*, utan böja sig till ett felaktigt synonym. Enligt exemplar i Hortus Bergianus (fig. 627) meddelar jag här en besk

pyrenaicus» WILLK., Ic. et descr. plant., I, pag. 58, tab. 42, fig. A 1). Kronbladen äro blekt röda, utvändigt gröngula, välluktande.

Fröna visade sig afvikande från de afbildningar, som lemnas af ROHRBACH (loc. cit., tab. I, fig. 25—27) och WILLKOMM (loc. cit., fig. A, f) och som framställa dem »dorso plana vel convexa, faciebus concava». Såsom fullt mogna voro de nämligen: semina cinereo-nigra, subopaca, dorso obtuse canaliculata, faciebus plana vel levissime concava; long. 1,3—1,5 mm.

Silene Cserei BAUMG.

Silene Fabaria (L.) SIBTH. et SM. är utan tvifvel liksom den till habitus mycket närbeslägtade *S. venosa* (GILIB.) och andra arter af subgenus *Behen* variabel och polymorf. Dock är det säkert med orätt, som ROHRBACH (Monogr., 1868, pag. 81) under densamma såsom synonym anför *S. Cserei* BAUMG. BOISSIER deremot (Fl. or., I, 1867, pag. 629) skiljer denna senare från *S. Fabaria* och ställer dem inom skilda grupper, i det *S. Fabaria* utmärkes af »calyx 10-nervius», *S. Cserei* af »calyx 20-nervius»: till den senares grupp hör äfven *S. venosa*. BOISSIER citerar därför under sin *S. Cserei* REICHENBACH'S Ic. fl. germ., 6, tab. 301, fig. 5121, hvilken ROHRBACH åter citerar under sin *S. Cucubalus* WTB. (syn. *S. venosa* var. foliis late ovato-lanceolatis).

I Hortus Bergianus har under de sista åren odlats en »*S. Fabaria*», som väl öfverensstämmer med denna arts beskrifning hos BOISSIER, Fl. or., I, pag. 627. Den igenkännes isynnerhet på följande kännetecken: glaber, glaucescens, foliis carnosis, inferioribus obovatis, caulinis ellipticis, calyce 10-nervio umbilicato purpureo-venoso dentibus triangularibus acutis, petalorum appendicibus linearibus acutis.

En annan form i Hortus Bergianus (ex Hort. Hauniens. et Hort. Monaster. sub nom. »*S. Fabaria*») visar deremot tydliga skiljaktigheter från *S. Fabaria*. Calyx är otydligt nervig, men jämte de 10 starkare nerverna finnas 10 andra mycket svaga, således en verklig »calyx 20-nervius» (fig. 35), liksom hos *S. venosa*. Likväl finnas tydliga skilnader äfven från *S. venosa*, isynnerhet bladens form, blomställningens habitus, blomfodrets form samt frånvaron af kronbladens bihang (fig. 34). Exemplaren öfvensstämma mycket nära med REICHENBACH'S »*S. saponariæfolia* SCHOTT», Ic. fl. germ., loc. cit., »syn. *S. Cserei* Bmg.», hvilket dock enligt FENZL i ROHRBACH'S Monogr., pag. 81 är ett felaktigt synonym. BOISSIER har, såsom ofvan nämndt, citerat just denna REICHENBACH'S afbildning för *S. Cserei*; endast i en punkt afviker hans beskrifning från densamma, nämligen genom orden »calyce umbilicato».

På grund häraf anser jag denna form, som förblandats med *S. Fabaria*, vara *S. Cserei* BAUMG.

S. Cserei kan enligt mig tillgängliga exemplar hvarken förenas med *S. Fabaria* eller *S. venosa*, utan bör återställas såsom art, närstående till *S. venosa*. Enligt exemplar i Hortus Bergianus och i öfverensstämmelse med BOISSIER, loc. cit., meddelar jag här en beskrifning på **S. Cserei**:

Tota planta glabra albo-viridis leviter glaucescens; *caulis* elatior nonnihil flexuosus; folia carnosula cordato-lanceolata in apicem vulgo attenuata, mucronulata, ad 7 cm longa, ad 3 cm lata; *cyma* semel dichotoma ramis longissimis flexuosis ob ramulum alterum dichotomiæ in vicem abbreviatum racemoso-cymuliferis; *flores* subcernui calyce longius pedicellati; bracteolæ et prophylla lanceolata albo-membranacea; *calyx* (fig. 35) albo-viridis glaucescens, in anthesi ellipticus vel anguste campanulatus, 12—13 mm longus, basi non umbilicatus, obscure 20-nerviis, nervis 10 (primariis et commisuralibus) crassioribus, 10 alternis brevioribus et minus distinctis, *dentibus* late triangulari-ovatis obtusis, albo marginatis, apice lanuginosis; *calyx fructifer* e basi breviter turbinata ampliatio-ovatus, apice leviter contractus; *petala* (fig. 34) alba, 18 mm longa, fere ad basim bipartita, *lobis* lineari-cuneatis emarginatis, exappendiculata; *capsula* ovata carpophorum brevissimum quintuplo—sextuplo superans; *semina* fusco-nigra, leviter pruinosa, dorso plano-convexa, faciebus concaviuscula seriatim tuberculata.

Fig.

"

"

"

"

"

"

"

"

"

Fig.

"

"

"

"

"

"

Fig.

(1), b

Fig.

"

"

"

"

"

"

Fig.

"

"

"

"

"

Fig.

"

Explicatio tabulæ.

Fig. 1—8. *Silene Bergiana* LINDM. n. sp.

- „ 1. Planta tota magn. natural. ex anno 1889 mense Augusti.
- „ 2. Flos totus spectatissime florens (?).
- „ 3. Petalum cum stamine, a petalis vicinis plane liberum (?).
- „ 4. Pistillum cum pedicello (*p*) et carpophoro (*c*): *o* = ovarium, *sti* = stigmata (?).
- „ 5. Capsula cum pedicello elongato et calyce fructifero (?).
- „ 6. Capsula matura cum carpophoro (*c*), calyce remoto (?).
- „ 7. Calyx explanatus in statu florali (?).
- „ 8. „ „ „ „ fructifero (?).

Fig. 9—13. *Silene rubella* L.

- „ 9. Petala 3, appendicibus inter se in tubum connatis (?).
- „ 10. Pistillum cum pedicello (*p*) et carpophoro (*c*): *o* = ovarium, *sti* = stigmata (?).
- „ 11. Capsula cum pedicello et calyce fructifero (?).
- „ 12. Capsula cum carpophoro (*c*), calyce remoto (?).
- „ 13. Calyx explanatus in statu florali (?).

Fig. 14. *Silene colorata* POIR. var. *vulgaris* f. *maxima*; *a* flores duo corolla maxima (?), *b* petalum cum stamine (?).Fig. 15—20. *Silene cretica* (L).

- „ 15. Flos totus in statu florali (?). (**S. tenuiflora*: ex Hort. Paris).
- „ 16. Petalum ejusdem floris (?).
- „ 17. *a, b* Flos apetalus et clandestinus (*a* †, *b* †) (**S. longicaulis* ex Hort. Carlsr.).
- „ 18. Flos idem spectatissime florens, calyce remoto (?).
- „ 19. Calyx explanatus in statu florali (?). (**S. cretica*: ex Hort. Messin.).
- „ 20. Pistillum ejusdem floris cum carpophoro et staminibus (?).

Fig. 21—25. *Silene tenuiflora* GUSS.

- „ 21. Flores duo, *a* in statu florali, *b* in statu fructificante (?). (**S. tenuiflora*: ex Hort. Kew.)
- „ 22. Petala duo paulum diversa (?). (**S. cretica*: E. REVERCHON, ex Andalusia).
- „ 23. Calyx ejusdem plantæ in statu florali explanatus (?).
- „ 24. Pistillum ejusdem plantæ (?). cum parte pedunculi (*p*) et carpophoro (*c*).
- „ 25. Capsula cum parte pedunculi et carpophoro (*c*) (?). (**S. tenuiflora*: ex Hort. Kew.)

Fig. 26—27. *Silene linicola* GMEL.

- „ 26. Flos totus in statu florali (?); *pet* petala, *sti* stigmata.
- „ 27. Calyx fructifer (?).

Fig. 28—30. *Silene crassipes* FENZL.

- „ 28. Flos totus in statu florali (?).
- „ 29. Lamina petali (?).
- „ 30. Calyx fructifer ejusdem plantæ (?).

Fig. 31—33. *Silene apetala* W. (inclus. *S. longicauli* POURR.).

- „ 31. *a* Pars superior dichasii in statu fructifero (?); *b* capsula cum carpophoro ejusdem plantæ calyce remoto (?) («*S. clandestina*» ex Hort. Kew.)
 „ 32. Pars calycis plantæ parvifloræ (?) («*S. antirrhina*» ex Hort. Matrit., culta in Horto Bergiano 1887).
 „ 33. Calyx fructifer et capsula ejusdem formæ (?) («*S. antirrhina*», culta in Horto Bergiano 1889).

Fig. 34—35. *Silene Czerei* (BAUMG.)

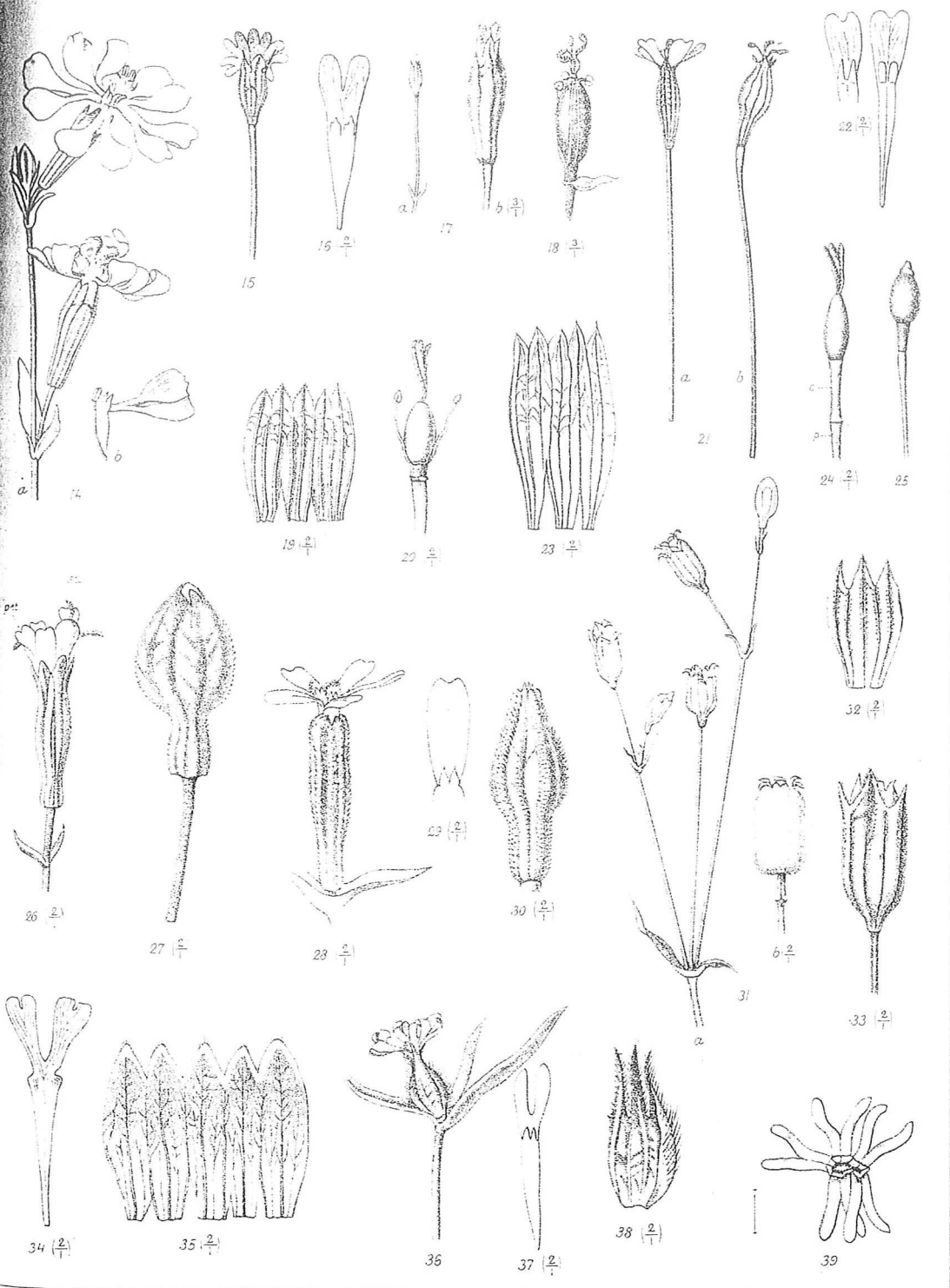
- „ 34. Petalum (?).
 „ 35. Calyx in statu florali explanatus (?).

Fig. 36—38. *Silene cerastioides* L. var. *tridentata* (DESF.)

- „ 36. Flos spectatissime florens (!) («*S. tridentata*» ex Hort. Matrit.).
 „ 37. Petalum ejusdem floris (?).
 „ 38. Calyx ejusdem floris (?).

Fig. 39. *Silene disticha* WILLD. Corolla in statu florali, ter — quater aucta, petalis ut fit irregulariter dispositis.

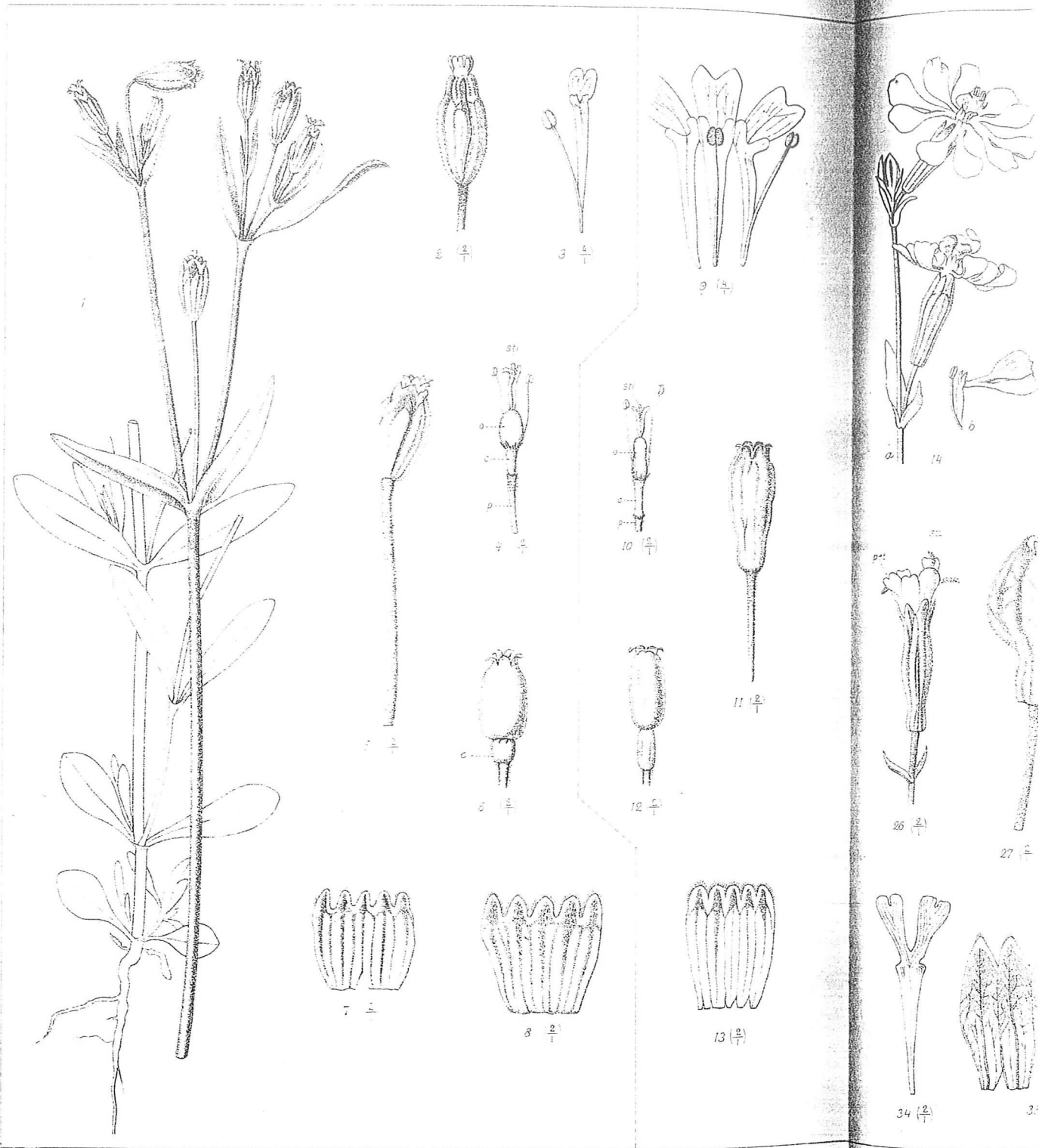

holand. lith.

W. Schlächter, Stockholm.

S. vulgaris f. *maxima*. 15-20 *S. oreica* (L.). 21-25 *S. tenuiflora* Guss. 26-27 *S. hircicola* Gmel
 36-38 *S. cerastoides* L. var. *tridentata* (Desf.). 39 *S. hircicola* W.

Lindman. delin.

G. Tholander lith.

1-8 *Silene Bergiana* Lindm. n. sp. 9-13 *S. rubella* L. 14 *Silene colorata* Poir. & *v. vulgaris* L. maxima. 15-20 *S. crassipes* Fenzl. 21-30 *S. crassipes* Fenzl. 31-33 *S. aequalis* W. 34-35 *S. C. str. long.* 36-38 *S. cerastoides*.